

LIGJIN PËR MBROJTËSIN/-EN E TË DREJTAVE DHE LIRIVE TË MALIT TË ZI

I. DISPOZITAT THEMELORE

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet juridiksioni, kompetencat, funksionimi dhe trajtimi i Mbrojtësit/-es së të drejtave dhe lirive të njeriut të Malit të Zi (në tekstin në vazhdim: Mbrojtësi/-ja) gjatë mbrojtjes së të drejtave dhe lirive të njeriut të garantuara me Kushtetutë, ligj, kontratat e vërtetuara (ratifikuara) për të drejtat e njeriut dhe rregullat gjithëpërfshirëse të të drejtës ndërkombëtare, si dhe çështje të tjera me rëndësi për punën e Mbrojtësi/-es.

Neni 2

Mbrojtësi/-ja, në mënyrë sovrane dhe të pavarur, në parimet e drejtësisë dhe paanësisë, ndërmerr masat për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, kur janë të cenuara me akt, veprim ose mosveprim të organeve shtetërore, organit të administratës shtetërore dhe vetëqeverisjes lokale, shërbimeve publike dhe bartësve të tjerë të kompetencave publike (në tekstin në vazhdim: organet), si dhe masat për parandalimin e torturës dhe formave të tjera të veprimit çnjerëzor apo poshtëruës dhe penalizimit dhe masat për mbrojtjen nga diskriminimi.

Mbrojtësi/-ja nuk ka kompetenca në raport me punën e gjykatave, përveç në rastet e përcaktuara me këtë ligj.

Neni 3

Mbrojtësit/-es mund t'i drejtohet secili që mendon se me akt, veprim ose mosveprim të organit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e tij/saj.

Mbrojtësi//ja vepron edhe me iniciativën e vet.

Procedurat para Mbrojtësit/-es janë falas.

Neni 4

Puna e Mbrojtësit/-es është publike, nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Transparenca e punës së Mbrojtësit/-es sigurohet me dorëzimin dhe publikimin e raportit vjetor dhe raportit të posaçëm dhe në një mënyrë tjetër, në pajtim me ligjin.

Neni 5

Selia e Mbrojtësit/-es është në Podgoricë.

Mbrojtësi mund t'i organizojë ditët e Mbrojtësit/-es jashtë selisë së vet.

Neni 6

Mjetet e domosdoshme për realizimin efektiv dhe efikas të funksionit të Mbrojtësit/-es sigurohen nga buxheti i Malit të Zi.

II. EMËRIMI DHE PUSHIMI I FUNKSIONIT

Neni 7

Mbrojtësi emërohet në pajtim me Kushtetutën.

Neni 8

Mbrojtës/-e mund të emërohet personi i cili/a është shtetas/e i/e Malit të Zi, ka shkallën e arsimit të lartë dhe së paku 15 vjet përvojë pune, me autoritet të lartë personal dhe profesional.

Mbrojtësi/-ja me orarin e brendshëm të punës siguron punën e specializuar, e posaçërisht për mbrojtjen e të drejtave të personave me liri të privuar me qëllim të parandalimit të torturës dhe formave të tjera të veprimit dhe dënimit jonjerëzor apo poshtërues, mbrojtjen nga diskriminimi, mbrojtjen e të drejtave të pakicave, mbrojtjen e të drejtave në fushën e punës dhe të punësimit, mbrojtjen e të drejtave të fëmijës, mbrojtjen e të drejtave të personave me invaliditetet dhe barazinë gjinore.

Për zëvendës/-e mund të emërohet personi i cili është shtetas/-e i/e Malit të Zi, ka shkallën e lartë të shkollimit dhe së paku 10 vjet përvojë pune, me autoritetet të lartë personal dhe profesional.

Neni 9

Mbrojtësi/-ja ka një ose më shumë zëvendës/-e.

Mbrojtësi/-ja kryen punët nga kompetencat e Mbrojtësi/-es.

Njëri nga zëvendësit merret me mbrojtjen nga diskriminimi.

Vendimin mbi numrin e zëvendësve/-eve të Mbrojtësit/-es e miraton Kuvendi i Malit të Zi (në tekstin në vazhdim: Kuvendi).

Neni 10

Zëvendësin/-en e Mbrojtësit/-es (në tekstin në vazhdim: zëvendësi/-ja) e emëron Kuvendi, me propozimin e Mbrojtësi/-es.

Zëvendësi/-ja emërohet në afatin prej gjashtë vjetësh dhe mund të riemërohet.

Neni 11

Mbrojtësi/-ja dhe zëvendësi/-ja para marrjes së funksionit japin betimin i cili thotë:

“Betohe se do të mbrojtë të drejtat dhe liritë e njeriut, në pajtim me Kushtetutën dhe ligjin dhe se do t’u përmbahem parimeve të drejtësisë dhe paanësisë”.

Neni 12

Mbrojtësi/-ja nuk mund të thirret në përgjegjësi për mendimin ose rekomandimin të cilin e ka dhënë gjatë kryerjes së detyrës/funksionit të vet.

Neni 13

Mbrojtësi/-ja , gjegjësisht zëvendësi/-ja nuk mund të ushtrojë një funksion tjetër publik, e as të kryejë, profesionalisht, një veprimtari tjetër.

Neni 14

Mbrojtësin/-en në rast të mungesës ose nëse është i/e penguar që të kryejë funksionin e zëvendësojnë zëvendësi/-ja të cilin/-ën ai e përcakton.

Në rast të pushimit të funksionit të Mbrojtësit/-es punët e tij/saj i kryen zëvendësi/-ja i cili atë funksion e kryen në periudhën më të gjatë kohore..

Neni 15

Mbrojtësit/-es, gjegjësisht zëvendësit/-es i pushon funksioni para përfundimit të kohës për të cilën është emëruar:

- 1) me dhënien e dorëheqjes;
- 2) me humbjen e shtetësisë;
- 3) me plotësimin e kushtit për pension të moshës;
- 4) me shkarkim;

Mbrojtësi/-ja gjegjësisht zëvendësi/-ja shkarkohet nga funksioni, nëse:

- 1) dënohet me burgim të pakushtëzuar ose për një vepër e cila e bën të padenjë për kryerjen e funksionit;
- 2) me vendim përfundimtar është privuar nga aftësia për punë/është shpallur i paaftë për punë
- 3) bëhet anëtar/-e i/e organizatës politike;
- 4) kryen funksion tjetër publik ose kryen, profesionalisht, një veprimtari tjetër

Për shkaqet e pushimit nga funksioni, gjegjësisht, shkarkim Kuvendin e njofton Mbrojtësi/-ja, zëvendësi/-ja ose trupi punues kompetent i Kuvendit.

Neni 16

Mbrojtësi/-ja dhe zëvendësi/-ja kanë legjitimacionin.

Formën dhe përmbajtjen e legjitimacionit e përcakton Mbrojtësi/-ja.

III. JURISDIKSIONI DHE KOMPETENCAT

Neni 17

Mbrojtësi/-ja është i/e autorizuar për të vepruar sipas ankesave që kanë të bëjnë me punën e gjykatave në rast të zvarritjes së procesit, keqpërdorimit të kompetencave lidhur me procesin apo moskryerjes së vendimeve gjyqësore.

Neni 18

Mbrojtësi/-ja mund të paraqesë iniciativën për miratimin e ligjit, rregulloreve të tjera dhe akteve të përgjithshme me qëllim të harmonizimit me standardet e pranuar ndërkombëtare në fushën e të drejtave dhe lirive të njeriut.

Organi të cilit i është paraqitur iniciativa nga paragrafi 1 i këtij ligji është i obliguar që të deklarohet për këtë iniciativë.

Nëse mendohet se është e domosdoshme me qëllim të mbrojtjes dhe avancimit të drejtave dhe lirive të njeriut, Mbrojtësi/-ja jep mendimin në propozim ligjin, rregulloret ose aktet e përgjithshme.

Neni 19

Mbrojtësi/-ja mund të nisë procedurën para Gjykatës Kushtetuese të Malit të Zi për vlerësimin e harmonizimit të ligjit me Kushtetutën dhe kontratat ndërkombëtare të ratifikuara/verifikuara dhe të botuara, gjegjësisht pëlqimin e rregulloreve dhe akteve të përgjithshme me Kushtetutën dhe ligjin.

Neni 20

Mbrojtësi/-ja në kryerjen e funksionit të vet vepron në mënyrë që: paraqet, tërheq vërejtjen, kritikon, propozon ose rekomandon.

Me kërkesën e organit, Mbrojtësi/-ja mund të japë mendimin mbi mbrojtjen dhe avancimin e të drejtave dhe lirive të njeriut.

Neni 21

Mbrojtësi/-ja merret edhe me çështjet e përgjithshme të rëndësishme për mbrojtjen dhe avancimin e të drejtave dhe lirive të njeriut dhe bashkëpunon me organizatat dhe institucionet që merren me të drejtat dhe liritë e njeriut.

Neni 22

Mbrojtësi/-ja nuk ka kompetenca të përzihet, shfuqizoj ose anuloj aktet e organit.

Mbrojtësi/-ja nuk mund të përfaqësoj palët në proces, e as që në emër të tyre të ndërmarrë mjete juridike, përveç në rastin nga Neni 27 paragrafi 2 i këtij ligji.

Neni 23

Presidenti/-ja i/e Malit të Zi, kryetari/-ja i/e Kuvendit, kryeministri/-ja dhe anëtarët e Qeverisë së Malit të Zi (në tekstin në vazhdim: Qeveria), kryetari/-ja i/e komunës, kryebashkiaku/-ja e Kryeqendrës dhe kryebashkiaku/-ja e Kryeqytetit do të pranojë Mbrojtësin/-en me kërkesë të tij/saj, pa shtyrë takimin.

IV. KOMPETENCAT E POSAÇME

Neni 24

Mbrojtësi/-ja, zëvendësi/-ja, si dhe zyrtari/ja të cilin/-ën e autorizon Mbrojtësi/-ja, ka të drejtë që:

- pa paralajmërim, të kryejë kontrollin e lokaleve në organet, organizatat, institucionet dhe vendet e tjera në të cilat ndodhet ose mund të ndodhet personi të cilit i është privuar liria;
- pa paralajmërim të mëparshëm dhe leje, të vizitojë personin e privuar nga liria dhe të vërtetojë respektimin e të drejtave të tij;
- pa prezencën e personit zyrtar ose personit tjetër, personalisht ose përmes përkthyesit, të bisedojë me personin të cilit i është privuar liria, si me personin tjetër për të cilin vlerëson se mund të ofrojë informacione të nevojshme.

Neni 25

Mbrojtësi/-ja është mekanizëm nacional për mbrojtjen e personave të privuar nga liria nga tortura dhe format e tjera të ashpra, veprimet ose dënimet jonjerëzore apo poshtëruese.

Mbrojtësi/-ja ndërmerr masa për parandalimin e torturës ose formave të tjera të veprimit dhe dënimit jonjerëzor apo poshtëruës në pajtim me Protokollin Alternativë krahas Konventës kundër torturës dhe formave të tjera të ashpra, dënimeve apo veprimeve jonjerëzore ose poshtëruese.

Me qëllim të analizës së gjendjes në organe, organizata dhe institucione në të cilat ndodhen personat e privuar nga liria ose personat të cilëve u është kufizuar lëvizja dhe dhënia e mendimit profesional, Mbrojtësi/-ja formon organin këshillëdhënës të përbërë nga ekspertë të fushave gjegjëse.

Me aktin për themelimin e organit këshillëdhënës nga paragrafi 3 i këtij neni përcaktohen detyrat dhe kompetencat e tij.

Kryesuesi/-ja, gjegjësisht personi i cili udhëheq organin, organizatën ose institucionin nga paragrafi 3 i këtij neni është i/e obliguar që anëtarëve të organit/trupit këshillëdhënës t'ua mundësojë qasjen e papenguar në lokalet ku ndodhen personat e privuar nga liria apo personat të cilëve u është kufizuar lëvizja, biseda me këta persona, si dhe t'u japë në dispozicion dokumentacionin e nevojshëm.

Organi, organizata apo institucioni nga paragrafi 3 i këtij neni, është i obliguar, që pa shtyrje, gjegjësisht në afatin e lënë, të zbatojë rekomandimet e Mbrojtësit/-es për parandalimin e torturës ose formave të tjera të veprimit ose dënimit jonjerëzor ose poshtëruës.

Neni 26

Mbrojtësi/-ja bashkëpunon drejtpërdrejt me Nënkomitetin e Kombeve të Bashkuara për parandalimin e torturës dhe formave të tjera të ashpra, dënimeve ose veprimeve jonjerëzore ose poshtëruese.

Neni 27

Mbrojtësi/-ja është një mekanizëm institucional për mbrojtjen nga diskriminimi.

Mbrojtësi/-ja, me pëlqimin e personit të diskriminuar, vepron dhe ndërmerr masat për mbrojtjen nga diskriminimi, në pajtim me këtë ligj dhe ligjin e posaçëm me të cilin është rregulluar ndalimi i diskriminimit.

Kur të vlerësojë se është e domosdoshme, Mbrojtësi/-ja nis para gjykatës procesin për mbrojtjen nga diskriminimi ose në këtë proces, si intervenues/përzierës, i bashkëngjitet personit të diskriminuar.

Në trajtimin e Mbrojtësi/-es në rastet e diskriminimit nga ana e personit fizik ose juridik si pasojë zbatohen rregullat e këtij ligji.

V. PROCEDURA

Neni 28

Procedurën e hetimit të shkeljeve të të drejtave dhe lirive të njeriut e nis me rastin e ankesës ose me iniciativën e vet.

Mbrojtësi/-ja heton shkeljen e të drejtave dhe lirive të njeriut me iniciativë të vet kur të kuptojë se me një akt, veprim ose mosveprim të organit janë shkelur të drejtat dhe liritë e njeriut.

Për procedurën me iniciativë të vet është i domosdoshëm pëlqimi i/e të dëmtuarit/-ës.

Neni 29

Procedura para Mbrojtësit/-es është konfidenciale.

Personi i cili paraqet ankesën ose merr pjesë në procedurë nuk mund të thirret në përgjegjësi, e as të vendoset në një pozitë të pavoritshme.

Neni 30

Ankesat i paraqet secili që vlerëson se i janë shkelur të drejtat dhe liritë.

Nëse bëhet fjalë për shkeljen e të drejtave të fëmijës, ankesën mund ta paraqesë prindi i tij, gjegjësisht kujdestari/-ja ose përfaqësuesi/-ja ligjor/-e.

Në qoftë se e drejta e fëmijës është shkelur nga ana e personit nga paragrafi 2 i këtij neni, ankesën mund ta paraqesë organizata ose organi që merret me mbrojtjen e të drejtave të fëmijës.

Ankesa mund të paraqitet edhe përmes deputetit/-es, si dhe organizatës që merret me mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut.

Ankesa mund të paraqitet edhe me gojë, me procesverbal.

Personit i privuar nga liria ka të drejtë të paraqesë ankesë në zarf të vulosur (mbyllur).

Personi i autorizuar para organit, organizatës ose institucionit ku ndodhet personi i privuar nga liria është i obliguar që ankesën ose një shkresë (letër) tjetër të këtij personi, t'ia dorëzojë menjëherë, të pahapur dhe të palexuar, Mbrojtësi/-es.

Neni 31

Ankesa përmban emrin e organit me punën e të cilit ka të bëjë, përshkrimin e shkeljes së të drejtave dhe lirive të njeriut, faktet dhe dëshmitë që e konfirmojnë ankesën, të dhënat për atë se cilat janë mjetet e përdorura juridike, emrin personal dhe adresën e parashtruesit/-es së ankesës dhe shënimin se a është parashtruesi/-ja dakord me zbulimin e emrit të tij/saj gjatë procedurës.

Nëse ankesa nuk i përmban të gjitha të dhënat e nevojshme ose është e pakuptueshme, Mbrojtësi/-ja mund të kërkojë nga parashtruesi/-ja që ta plotësojë brenda një afati të caktuar.

Neni 32

Ankesa dorëzohet në afatin brenda gjashtë muajve nga dita kur është marrë vesh për shkeljen e të drejtave dhe lirive të njeriut, gjegjësisht brenda afatit prej një viti nga dita e kryerjes së shkeljes.

Në raste të jashtëzakonshme, Mbrojtësi/-ja mund të veprojë edhe pas skadimit të afatit nga paragrafi 1 i këtij neni, nëse vlerëson se rëndësia e rastit e kërkon këtë.

Neni 33

Mbrojtësi/-ja mundet, gjatë procedurës së hetimit të ankesës, ta udhëzojë parashtruesin/-en që të shfrytëzojë mjetet tjera juridike për mënjanimin e shkeljes për të cilën dëshmon, nëse vlerëson se shkelja mund të mënjanohet me këto mjete ose në mënyrë që mënjanimi i shkeljes të jetë më efikas.

Neni 34

Mbrojtësi/-ja nuk do të veprojë sipas ankesës, nëse:

- 1) nuk është kompetent/-e;
- 2) ankesa është anonime, përveç nëse vlerëson se ka bazë për të vepruar sipas iniciativës së tij në pajtim me Nenin 28 paragrafi 2 i këtij ligji;
- 3) është dorëzuar pas përfundimit të afatit të paraparë;
- 4) nuk i përmban të dhënat e nevojshme, ndërsa parashtruesi/-ja nuk i dorëzon brenda afatit të paraparë;
- 5) parashtruesi/-ja i/e ankesës e tërheq të njëjtën para fillimit të procedurës;
- 6) parashtruesi/-ja i/e ankesës nuk vepron në pajtim me Nenin 33 të këtij ligji;
- 7) ankesa është ripërsëritur, por nuk janë parashtruar dëshmi të reja;
- 8) bëhet fajlë për keqpërdorim të qartë të së drejtës për parashtrim të ankesës;

Mbrojtësi/-ja e njofton parashtruesin/-en për arsyet e mosveprimit sipas ankesës dhe tregon për mundësinë e realizimit eventual të mbrojtjes së të drejtave të tij/saj para organit tjetër.

Neni 35

Për ankesën e parashtruar dhe përmbajtjen e saj Mbrojtësi/-ja e njofton kryesuesin/-en e organit, gjegjësisht personin i cili udhëheq me organin që ka të bëjë me aktin, veprimin ose veprimin me të cilit ka lidhje ankesa, me qëllim të deklarimit dhe i caktohet një afat i cili nuk mund jetë më i shkurtër se tetë ditë.

Kryesuesi/-ja, gjegjësisht personi i cili udhëheq organin është i obliguar që të deklarohet mbi deklaratën nga ankesa brenda afatit që do t'ia caktojë Mbrojtësi/-ja.

Nëse deklarimi nuk i përmban të gjitha të dhënat dhe dokumentacionet e nevojshme, Mbrojtësi/-ja mund të kërkojë plotësimin e deklarimit.

Neni 36

Kryesuesi/-ja (shefi/-ja), gjegjësisht personi që e udhëheq organin është i obliguar që t'ia vëjë Mbrojtësi/-es në dispozicion të gjitha të dhënat nga kompetencat e organit të cilin e udhëheq, pa marrë parasysh shkallën e sekretit (fshehtësisë) dhe t'i mundësojë qasje të lirë në të gjitha lokalet, në pajtim me dispozitat me të cilat rregullohet fshehtësia e të dhënave dhe mbrojtja e të dhënave personale, si dhe përdorimi i akteve dhe dokumentacionit.

Neni 37

Nëse kryesuesi/-ja, gjegjësisht personi i cili e udhëheq organin, nuk vepron sipas kërkesës në afat të caktuar, është i/e obliguar që pa shtyrje ta njoftojë Mbrojtësi/-en për arsyet e kësaj.

Mosveprimi sipas kërkesës trajtohet si cungim i punës së Mbrojtësit/-es, i cili për këtë mund ta njoftojë drejtpërdrejt organin më të lartë ose Kuvendin, ose ta njoftojë opinionin.

Neni 38

Organet janë të obliguara që me Mbrojtësin/-en të bashkëpunojnë dhe atij t'i ofrojnë ndihmë.

Neni 39

Mbrojtësi/-ja e ndërpret procesin, nëse:

- 1) konstaton se pas dorëzimit të ankesës është nisur proces gjyqësor;
- 2) parashtruesi/-ja i/e ankesës nuk bashkëpunon në proces;
- 3) parashtruesi/-ja e tërheq ankesën;
- 4) organi ndërkohë e mënjanon dëmin e kryer;
- 5) parashtruesi/-ja i/e ankesës vdes, përveç nëse trashëgimtarët/et kërkojnë që të vazhdohet procesi.

Mbi ndërprerjen e procesit Mbrojtësi/-ja njofton parashtruesin/-en e ankesës.

Neni 40

Me qëllim të hulumtimit të shkeljes së të drejtave dhe lirive të njeriut Mbrojtësi/-ja mund të ftojë çdo person për dëshmitar/-e ose ta angazhojë një ekspert/-e të fushës përkatëse.

Personat nga paragrafi 1 i këtij Neni janë të obliguar që t'i përgjigjen ftesës dhe kanë të drejtë në shpërblim, gjegjësisht kompensim të shpenzimeve, në pajtim me dispozitat me të cilat janë të rregulluara shpërblimet dhe kompensimet e shpenzimeve në proceset gjyqësore, të cilat paguhen nga mjetet e Mbrojtësi/-es.

Neni 41

Pas përfundimit të hulumtimit të shkeljes së të drejtave dhe lirive të njeriut Mbrojtësi/-ja jep mendimin se a janë shkelur, në cilën mënyrë dhe në cilën masë janë shkelur të drejtat dhe liritë e njeriut.

Kur Mbrojtësi/-ja të konstatojë se ka shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut, mendimi përmban edhe rekomandimin për atë se çka duhet ndërmarrë për të mënjanuar shkeljen, si dhe afatin për mënjanimin e saj.

Neni 42

Kryesuesi/-ja, gjegjësisht personi i cili e udhëheq organin me të cilin ka të bëjë rekomandimi është i obliguar që në afatin e përcaktuar, ta dorëzojë raportin mbi masat që janë marrë për përmbushjen e rekomandimit.

Nëse kryesuesi/-ja, gjegjësisht personi i cili e udhëheq organin nuk vepron sipas rekomandimit brenda afatit të përcaktuar, Mbrojtësi/-ja mund ta njoftojë drejtpërdrejt organin më të lartë, të parashtrtojë raport të veçantë ose ta njoftojë opinionin.

Neni 43

Me rezultatet e hulumtimit të shkeljes së të drejtave dhe lirive të njeriut Mbrojtësi/-ja njofton parashtruesin/-en e ankesës me dorëzimin e mendimit.

Neni 44

Mbrojtësi/-ja mund të paraqesë iniciativën për nisjen e procedurës disiplinore, gjegjësisht procedurën e shkarkimit të personit me punën ose mosveprimin e të cilit është shkaktuar shkelja e të drejtave dhe lirive të njeriut.

Neni 45

Mbrojtësi/-ja ose zëvendësi, si dhe i punësuari te Mbrojtësi/-ja, është i obliguar të ruajë sekretet (fshehtësitë) dhe të dhënat personale të të cilat kanë ardhur gjatë punës, në pajtim me ligjin.

Obligimi nga paragrafi 1 i këtij neni vlen edhe pas përfundimit të funksionit, gjegjësisht marrëdhënieve të punës.

Neni 46

Mënyra e hollësishme e punës dhe e procedurës përcaktohen me Rregulloren e Punës së Mbrojtësit/-es të cilën e miraton Mbrojtësi/-ja.

Rregullat mbi punën e Mbrojtësit/-es botohen në “Gazetën zyrtare të Malit të Zi”.

VI. RAPORTI

Neni 47

Mbrojtësi/-ja i paraqet Kuvendit raportin vjetor të punës.

Raporti vjetor i punës përmban posaçërisht: paraqitjen e përgjithshme statistikore sipas të cilave ka vepruar, të dhënat statistikore sipas fushave të punës, vlerësimin mbi gjendjen e të drejtave dhe lirive të njeriut në Mal të Zi, rekomandimet dhe masat të cilat

Mbrojtësi/-ja propozon për avancimin e të drejtave të njeriut dhe mënjanimin e lëshimeve të konstatuara.

Pjesa e veçantë e raportit me të cilën Mbrojtësi/-ja njofton Kuvendin mbi dukuritë e konstatuara të diskriminimit përmban: vlerësimin e gjendjes në fushën e mbrojtjes nga diskriminimi, që nënkupton vlerësimin e punës së organit të pushtetit, ofruesit të shërbimeve dhe personave të tjerë, lëshimet e konstatuara dhe rekomandimet për mënjanimin e tyre, analizën e ligjeve.

Raporti vjetor i punës dorëzohet më së largu deri më 31 mars të vitit (aktual), për vitin e kaluar.

Me kërkesën e Kuvendit, Qeveria është e obliguar që të deklarohet mbi raportin vjetor të punës së Mbrojtësit/-es.

Raportin vjetor të punës duhet t’i ofrohet në dispozicion opinionit.

Neni 48

Mbrojtësi/-ja mund t’i paraqesë Kuvendit raport të veçantë, nëse vlerëson se është i domosdoshëm me qëllim të mbrojtjes së të drejtave dhe lirive të njeriut.

Raporti i veçantë është në dispozicion për opinionin.

VII. PAGAT (MUJORE) DHE TË DREJTAT

Neni 49

Mbrojtësi/-ja dhe zëvendësi/-ja kanë të drejtë në pagë mujore dhe të ardhurat e tjera dhe realizojnë të drejta të tjera në bazë të kryerjes së funksionit, në pajtim me dispozitat me të cilat këto të drejta janë të rregulluara për funksionarët/-et shtetëror/-e.

Pjesa fikse e pagës së Mbrojtësit/-es përcaktohet me zbatimin e koeficientit 12,98.

Pjesa fikse e pagës së zëvendësit/-es përcaktohet me zbatimin e koeficientit 11,50.

Vlerën e koeficientit e përcakton organi kompetent i Kuvendit.

Mbrojtësi/-ja dhe zëvendësi/-ja gëzojnë të drejtën për shtojcë në bazë të kryerjes së funksionit në vlerë prej 30% nga pjesa fikse e pagës.

Neni 50

Vendimin mbi pagën, shtesën në pagë, të ardhurat dhe të drejtat e tjera të Mbrojtësit/-es dhe zëvendësit/-es i miraton organi kompetent i Kuvendit.

VIII. SHËRBIMI PROFESIONAL

Neni 51

Për kryerjen e punëve profesionale dhe administrative Mbrojtësi/-ja themelon Shërbimin profesional.

Shërbimin profesional e udhëheq Sekretari/-ja.

Sekretarin/-en e vendos dhe e shkarkon Mbrojtësi/-ja.

Sekretari/-ja ka të drejtë në pagën e përcaktuar për personin udhëheqës në ministri, në pajtim me dispozitat mbi pagat e zyrtarëve dhe nëpunësve shtetërorë.

Neni 52

Për të punësuarit në Shërbimin profesional zbatohen dispozitat mbi zyrtarët dhe nëpunësit shtetërorë.

IX. FINANCIMI

Neni 53

Mjetet financiare për punën e Mbrojtësit/-es sigurohen në kreun e posaçëm të Buxhetit të Malit të Zi.

Kërkesën për ndarjen e mjeteve buxhetore Mbrojtësit/-es e paraqet grupi punues i Kuvendit, kompetent për të drejtat e njeriut, me propozim të Mbrojtësit/-es.

Mbrojtësi/-ja ka të drejtë të marrë pjesë në punën e trupave punuese kompetente dhe në seancat e Kuvendit kur debatohet lidhur me propozim buxhetin.

X. DISPOZITAT NDËSHKUESE

Neni 54

Me gjobë në para prej 500 deri në 2000 euro do dënohet kundërvajtja:

- 1) personi përgjegjës i organit që nuk vepron sipas kërkesës së Mbrojtësi/-es brenda afatit të caktuar (Neni 35, paragrafi 2);

2) personi i cili nuk i përgjigjet ftesës së Mbrojtësit/-es (Neni 40, paragrafi 2)

XI. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 55

Veprimet e hulumtimit të drejtave dhe lirive të njeriut që kanë filluar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të vazhdojnë në pajtim me këtë ligj.

Neni 56

Rregullat e punës së Mbrojtësit/-es dhe akti mbi organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e Shërbimit profesional do të miratohen në afatin brenda tre muajsh prej ditës së hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 57

Mbrojtësi/-ja dhe zëvendësi/-ja i/e emëruar, gjegjësisht i/e zgjedhur para hyrjes në fuqi të këtij ligji do të vazhdojë ta kryejë funksionin deri në skadimin e afatit për të cilin është emëruar, gjegjësisht zgjedhur.

Neni 58

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji del nga fuqia (pushon të vlejë) Ligji për Mbrojtësin e të Drejtave dhe Lirive të Njeriut (“Gazeta Zyrtare e RMZ”, nr 41/03).

Neni 59

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Malit të Zi”.